

Sygn. akt II KK 135/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Andrzej Tomczyk

po rozpoznaniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 17 czerwca 2020 r.

w sprawie P. W.

ukaranego z art. 431 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

kasacji Prokuratora Generalnego na korzyść ukaranego

od prawomocnego wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w P. z dnia 21 maja 2019 r., sygnatura akt II W (...),

**uchyla zaskarżony wyrok zaoczny w części dotyczącej
orzeczenia o karze i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w P. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

W dniu 19 marca 2019 r. do Sądu Rejonowego w P. wpłynął wniosek Komendanta Miejskiego Policji w P. o ukaranie P. W. obwinionego o to, że w dniu 26 listopada 2018 r., o godz. 16:20 w P. przy ul. W., na terenie sklepu A. spożywał alkohol w postaci wódki w miejscu publicznym – to jest, o wykroczenie z art. 43¹

ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (k. 24).

Wyrokiem zaocznym z dnia 21 maja 2019 r., w sprawie o sygnaturze akt II W (...), Sąd Rejonowy w P. Wydział II Karny Sekcja ds. wykroczeniowych, uznał P.W. winnym popełnienia zarzucanego mu czynu, wyczerpującego znamiona wykroczenia z art. 43¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - i za to na mocy art. 43¹ ust. 1 w/w ustawy wymierzył mu karę 5 dni aresztu. Ponadto Sąd zwolnił obwinionego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowanych wydatków postępowania oraz opłaty w sprawach karnych (k. 41).

Wyrok powyższy nie został zaskarżony przez żadną ze stron postępowania i uprawomocnił się w dniu 2 czerwca 2019 r.

Kasację od tego wyroku wniósł na podstawie art. 110 § 1 k.p.s.w. Prokurator Generalny, zaskarżając go na korzyść obwinionego P. W. w części dotyczącej orzeczenia o karze.

Na podstawie art. 111 k.p.s.w. oraz art. 526 § 1 k.p.k. i art. 537 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.s.w. zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 43¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, polegające na orzeczeniu wobec ukaranego P.W. za popełnienie wykroczenia, polegającego na spożywaniu alkoholu w miejscu publicznym objętym zakazem, kary 5 dni aresztu w sytuacji, gdy przepis art. 43¹ ust. 1 tej ustawy przewiduje w sankcji wymierzenie obwinionemu jedynie kary grzywny.

Formułując powyższy zarzut, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w P. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co pozwoliło rozpoznać ją w trybie art. 535 § 5 k.p.k. Uchybienie, o którym mowa w kasacji, widoczne jest już na pierwszy rzut oka, gdyż w istocie, Sąd Rejonowy w P. wydał wyrok z rażącym

naruszeniem przepisu prawa karnego materialnego o randze wręcz zbliżonej do bezwzględnej przyczyny odwoławczej.

Zgodnie z treścią art. 43¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r., poz. 2277 j.t.), wykroczenie polegające na spożywaniu alkoholu w miejscu objętym zakazem określonym w art. 14 ust. 1 i 2a - 6 tej ustawy zagrożone jest wyłącznie karą grzywny. Tymczasem Sąd wymierzył obwinionemu karę 5 dni aresztu, a więc karę nie tylko surowszą niż przewiduje sankcja powołanego przepisu, ale w ogóle w nim nie przewidzianą. Wskazany wyrok zaoczny w zakresie rozstrzygnięcia o karze, wobec wymierzenia obwinionemu P. W. kary aresztu za wykroczenie z art. 43¹ ust. 1 wskazanej wyżej ustawy, zapadł więc z rażącym i mającym istotny wpływ na treść orzeczenia naruszeniem tego przepisu.

Ponadto, na co słusznie wskazuje autor kasacji, nie było w niniejszej sprawie możliwe zastosowanie instytucji nadzwyczajnego obostrzenia kary, która pozwoliłaby na orzeczenie wobec sprawcy wykroczenia z art. 43¹ ust. 1 w/w ustawy zamiast kary grzywny wskazanej w sankcji, surowszej kary aresztu. W sprawie nie zachodzą również przesłanki zastosowania instytucji recydywy wielokrotnej. Zgodnie z treścią art. 38 k.w. ukaranemu co najmniej dwukrotnie za podobne wykroczenia umyślne, który w ciągu dwóch lat od ostatniego ukarania popełnia ponownie podobne wykroczenie umyślne, można wymierzyć karę aresztu, choćby było zagrożone karą łagodniejszą. P. W. był wcześniej ukarany za wykroczenia z art. 43¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, jednak przed wydaniem wyroku, jak i przed popełnieniem czynu stanowiącego przedmiot niniejszej sprawy, nastąpiło zatarcie ukarania wobec upływu okresu wskazanego w art. 46 § 1 k.w. (k. 16-18).

Reasumując, wypada podkreślić, iż nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie doszło do rażącego naruszenia przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 43¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, poprzez wymierzenie obwinionemu P.W. kary nieprzewidzianej w ustawowym zagrożeniu przypisanego mu wykroczenia, co stanowiło rażące naruszenie przepisu prawa materialnego mające istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia. Konsekwencją takiego ustalenia stała

się konieczność uchylenia wyroku w zaskarżonej części i przekazania sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania (art. 537 § 2 k.p.k.) właściwemu sądowi.

W rezultacie więc, Sąd Najwyższy uwzględniając kasację Prokuratora Generalnego wniesioną na korzyść ukaranego uchylił zaskarżony wyrok zaoczny w części dotyczącej orzeczenia o karze i przekazał w tym zakresie sprawę Sądowi Rejonowemu w P. do ponownego rozpoznania.